

Mål C-525/20

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

19 oktober 2020

Domstol som begär förhandsavgörande:

Conseil d'État (Frankrike)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

14 oktober 2020

Klagande:

Association France Nature Environnement

Motpart:

Premier ministre

Ministre de la Transition écologique et solidaire

CONSEIL D'ÉTAT

har i sin dömande funktion meddelat detta avgörande

[utelämnas]

FRANCE NATURE ENVIRONNEMENT

[utelämnas]

med beaktande av följande förfarande:

Genom en ansökan och en annan inlägga som registrerades den 1 april 2019 respektive den 22 september 2020 vid kansliet för den dömande funktionen vid Conseil d'État har sammanslutningen France Nature Environnement yrkat att Conseil d'État

1. med hänvisning till överträdelse av befogenheter ska ogiltigförklara dels dekret nr 2018-847 av den 4 oktober 2018 i den del som det i artikel 7 i det dekretet föreskrivs att "[v]id bedömning av huruvida sådana administrativa program och

beslut som avses i artikel L. 212-1 XI är förenliga med det mål att förebygga försämring av vattenkvalitet som nämns i artikel L. 212-1 IV.4 ska hänsyn tas till åtgärder för undvikande och minskning, men hänsyn ska inte tas till tillfällig, kortvarig påverkan utan långsiktiga följder”, dels det underförstådda beslutet att avslå sammanslutningens begäran om strykning av dessa bestämmelser,

2. i förekommande fall ska framställa en begäran om förhandsavgörande till Europeiska unionens domstol i syfte att få det fastställt huruvida en medlemsstat iakttar artikel 4.6 i direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om den i sin lagstiftning föreskriver att det vid bedömning av huruvida administrativa program och beslut på vattenområdet är förenliga med det mål att förebygga försämring av vattenkvalitet som nämns i artikel 4.1 i det direktivet inte ska tas någon hänsyn till tillfällig, kortvarig påverkan utan långsiktiga följder,

[utelämnas] **[Orig. s. 2]** [utelämnas]

Sammanslutningen har gjort gällande att det angripna dekretet strider mot direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000, särskilt artikel 4.1 i detta, enligt vilken all försämring – såväl tillfällig som långsiktig – av statusen i vattenförekomster är förbjuden, eftersom det i artikel 7 i nämnda dekret föreskrivs att det vid bedömning av huruvida administrativa program och beslut är förenliga med målet att förebygga försämring av vattenkvalitet inte ska tas någon hänsyn till tillfällig, kortvarig påverkan utan långsiktiga följder.

Ministre de la transition écologique et solidaire (miljöministern) har genom svaromål registrerat den 11 juni 2020 yrkat att talan ska ogillas med motiveringen att det saknas fog för den anförda grunden.

[utelämnas]

med beaktande av

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000,
- Code de l'environnement (miljölagen),
- dekret nr 2005-475 av den 16 maj 2005,
- Europeiska unionens domstols dom av den 1 juli 2015 i mål C-461/13,

[utelämnas]

och med beaktande av följande:

1. Sammanslutningen France Nature Environnement (FNE) har genom sin ansökan yrkat att Conseil d'État med hänvisning till överträdelse av befogenheter ska ogiltigförklara dels dekretet av den 4 oktober 2018 i den del som det i artikel 7 i det dekretet föreskrivs att artikel R. 212-13 i miljölagen ska kompletteras med ett

sista stycke som innehåller följande ord: ”hänsyn ska inte tas till tillfällig, kortvarig påverkan utan långsiktiga följder”, dels det underförstådda beslutet av Premier ministre (premiärministern) att avslå sammanslutningens begäran om strykning av den bestämmelsen, som sammanslutningen motiverade med att denna bestämmelse är oförenlig med målen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område, särskilt artikel 4 i det direktivet, eftersom den innebär att det i den bedömning som **[Orig. s. 3]** administrativa myndigheter gör av huruvida administrativa program och beslut är förenliga med det i lagen föreskrivna målet att förebygga försämring av vattenkvalitet inte ska tas någon hänsyn till tillfällig, kortvarig påverkan av sådana program och beslut som inte får några långsiktiga följder.

2. Vid genomförande av de åtgärdsprogram som anges i förvaltningsplanerna för avrinningsdistrikt ska medlemsstaterna enligt artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000, när det gäller ytvatten, ”i) genomföra alla åtgärder som är nödvändiga för att förebygga en försämring av statusen i alla ytvattenförekomster, om inte annat följer av tillämpningen av punkterna 6 och 7 och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 8, ii) skydda, förbättra och återställa alla ytvattenförekomster om inte annat följer av tillämpningen av punkt iii när det gäller konstgjorda och kraftigt modifierade vattenförekomster i syfte att uppnå en god ytvattenstatus senast 15 år efter detta direktivs ikraftträdande i enlighet med bestämmelserna i bilaga V, om inte annat följer av tillämpningen av de förlängningar som beslutats i enlighet med punkt 4 och av tillämpningen av punkterna 5, 6 och 7 och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 8, iii) skydda och förbättra alla konstgjorda och kraftigt modifierade vattenförekomster i syfte att uppnå en god ekologisk potential och en god kemisk ytvattenstatus senast 15 år efter detta direktivs ikraftträdande i enlighet med bestämmelserna i bilaga V, om inte annat följer av tillämpningen av de förlängningar som beslutats i enlighet med punkt 4 och av tillämpningen av punkterna 5, 6 och 7 och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 8, ...”. Genom dom av den 1 juli 2015 i målet Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland eV mot Bundesrepublik Deutschland (C-461/13) klargjorde Europeiska unionens domstol innebörden av begreppet ”försämring av statusen i en vattenförekomst” genom att slå fast att artikel 4.1 a i–iii i direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 ”ska tolkas så, att medlemsstaterna – med förbehåll för att undantag kan beviljas – är skyldiga att inte lämna tillstånd till ett projekt när projektet kan orsaka en försämring av en ytvattenförekomsts status eller när projektet äventyrar uppnåendet av en god status hos en ytvattenförekomst eller en god ekologisk potential och en god kemisk status hos en ytvattenförekomst vid den tidpunkt som anges i direktivet”.
3. I artikel 4.6 och 4.7 i nämnda direktiv föreskrivs emellertid två undantag. I artikel 4.6 anges att ”[t]illfällig försämring av vattenförekomsternas status utgör ingen överträdelse av detta direktivs krav om försämringen är ett resultat av omständigheter som orsakas av naturliga skäl eller force majeure och som är exceptionella eller som inte rimligtvis hade kunnat förutses, särskilt extrem

översvämning och utdragen torka, eller som är ett resultat av omständigheter till följd av olyckor som inte rimligtvis kunnat förutses”, varvid det anges fem kumulativa rekvisit som måste vara uppfyllda för att detta undantag ska gälla. Enligt artikel 4.7 gör sig medlemsstaterna vidare inte skyldiga till överträdelse av direktivet i fall där *”god grundvattenstatus, god ekologisk status eller, i förekommande fall, god ekologisk potential inte uppnås eller försämring av statusen hos en yt- eller grundvattenförekomst inte förebyggs, och detta är en följd av nya modifieringar i en ytvattenförekomsts fysiska karakteristika eller förändringar i nivån hos grundvattenförekomster”,* eller där *”en försämring från hög status till god status hos en ytvattenförekomst inte förebyggs och detta är en följd av nya hållbara mänskliga utvecklingsverksamheter”,* förutsatt i båda fallen att fyra angivna kumulativa rekvisit är uppfyllda.

4. Det följer således av direktivet av den 23 oktober 2000 att medlemsstaterna med hänvisning till målet att förebygga försämring av ytvattenkvalitet inte ska lämna tillstånd till projekt som kan orsaka en **[Orig. s. 4]** försämring av en ytvattenförekomsts status eller som äventyrar uppnåendet av en god status hos en ytvattenförekomst eller en god ekologisk potential och en god kemisk status hos en ytvattenförekomst vid den tidpunkt som anges i direktivet, med förbehåll för de undantag som anges i artikel 4.6 och 4.7 i det direktivet.
5. Enligt artikel L. 212-1 IV i miljölagen, varigenom det direktivet införlivas, är förebyggande av försämring av vattenkvalitet ett av de mål i fråga om vattenkvalitet och vattenkvantitet som ska fastställas i de vägledande planerna för vattenutbyggnad och vattenförvaltning, och i artikel L. 212-1 XI i samma lag föreskrivs att administrativa program och beslut på vattenområdet ska vara eller göras förenliga med bestämmelserna i dessa planer.
6. Ministre de la transition écologique et solidaire har i sin inlägga till Conseil d’Etat gjort gällande att de bestämmelser i artikel 7 i det angripna dekretet som klagandesammanslutningen har ifrågasatt inte är att hänföra till undantaget enligt artikel 4.6 i det berörda direktivet avseende tillfällig försämring av vattenförekomsters status på grund av omständigheter som orsakas av naturliga skäl eller force majeure, ett undantag som har införlivats genom artikel 22 i Décret du 16 mai 2005 relatif aux schémas directeurs d’aménagement et de gestion des eaux (dekret av den 16 maj 2005 om vägledande planer för vattenutbyggnad och vattenförvaltning) och kodifierats i artikel R. 212-24 i miljölagen, utan att dessa bestämmelser i stället är att hänföra till undantaget enligt artikel 4.7 i direktivet, som innebär att en försämring av statusen i en ytvattenförekomst som är en följd av nya hållbara mänskliga utvecklingsverksamheter inte är att anse som en överträdelse av direktivet, under förutsättning att fyra kumulativa rekvisit är uppfyllda. I detta sammanhang har Ministre de la transition écologique et solidaire företett en handling, utarbetad i december 2017 av unionsmedlemsstaternas berörda förvaltningar och kommissionen, med titeln ”Common implementation strategy for the water framework directive and the floods directive”, enligt vilken verksamheter av det aktuella slaget som endast medför en tillfällig, kortvarig påverkan på statusen i en vattenförekomst, varvid denna påverkan inte får några

långsiktiga följder för nämnda status, kan godkännas oberoende av huruvida de kumulativa rekvisiten enligt artikel 4.7 i direktivet är uppfyllda.

7. Utfallet av prövningen av klagandesammanslutningens talan såvitt avser den grund som rör åsidosättande av artikel 4 i direktivet av den 23 oktober 2000 beror således på huruvida det – mot bakgrund av det mål att förebygga försämring av ytvattenkvalitet som (med förbehåll för att undantag kan beviljas) ska föranleda medlemsstaterna att inte lämna tillstånd till projekt som kan orsaka en försämring av en ytvattenförekomst status eller som äventyrar uppnåendet av en god status hos en ytvattenförekomst eller en god ekologisk potential och en god kemisk status hos en ytvattenförekomst – kan godtas att en administrativ myndighet vid tillståndsprövning av program och projekt underlåter att ta hänsyn till tillfällig, kortvarig påverkan utan långsiktiga följder av sådana program och projekt samt, om så är fallet, på vilka villkor och inom vilka gränser detta gäller.
8. Eftersom denna fråga ger upphov till betydande svårigheter vid tolkningen av unionsrätten, finns det anledning att med stöd av artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt hänskjuta den till Europeiska unionens domstol samt att vilandeförklara målet till dess att nämnda domstol har yttrat sig. **[Orig. s. 5]**

CONSEIL D'ÉTAT BESLUTAR FÖLJANDE:

[utelämnas] Det mål som grundar sig på ansökan från sammanslutningen France Nature Environnement vilandeförklaras till dess att Europeiska unionens domstol har yttrat sig över följande frågor:

- Ska artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 tolkas så, att den medger att medlemsstaterna vid tillståndsprövning av ett program eller projekt inte tar hänsyn till tillfällig, kortvarig påverkan av programmet eller projektet på ytvattnets status som inte får långsiktiga följder för denna status?
- Om den frågan ska besvaras jakande, vilka villkor måste då sådana program och projekt uppfylla i kraft av artikel 4 i direktivet, särskilt artikel 4.6 och 4.7?

[utelämnas] **[Orig. s. 6]** [utelämnas]